

Timsko delo, medrazredno sodelovanje in IKT

Brigita Prus

OŠ Stopiče

Sodobno osnovnošolsko izobraževanje danes nujno vključuje uporabo IKT. Uporablja jo učitelj za lastno pripravo na pouk in učenci kot pripomoček za samostojno pridobivanje informacij ali utrjevanje znanja. Uporaba IKT ponuja tudi možnost medsebojnega spoznavanja učencev in posledično lažje vključevanje v novo šolsko okolje.

Uvod

OŠ Stopiče ima dve podružnični šoli, kjer poteka pouk za učence od prvega do petega razreda. Šolanje nadaljujejo na matični šoli, kjer oblikujemo oddelke učencev iz vseh treh okolij. Nekateri učenci so spremembe ob prehodu in združitvi doživljali stresno. Učitelji smo bili mnenja, da je potrebno učence podružnične šole in matične šole medsebojno spoznati še pred prehodom na matično šolo. V prispevku bom predstavila aktivnosti učencev in učiteljice matične šole v okviru projekta Timsko delo na področju medrazrednega sodelovanja ob vključevanju IKT in spletne učilnice.

Utemeljitev projekta

Učiteljice matične in podružnične šole se večkrat mesečno srečujeva na skupnih načrtovanjih, kjer usklajujeva učne cilje, vsebine in dejavnosti v obeh razredih. Poiskali sva učencem zanimiva področja in oblike dejavnosti za medsebojno spoznavanje in se odločili, da jih seznaniva in spodbudiva k sodelovanju. Najin namen je bil, da se učenci ob skupnih dejavnostih in uporabi IKT, računalniških programov in predvsem spletne učilnice (Moodle) medsebojno povezujejo, komunicirajo,

učijo, izmenjujejo mnenja in se ob tem spoznavajo. Svetlin (2006: 9) meni, da je obvladovanje IKT ena od ključnih kompetenc, ki temelji na kombinaciji medsebojno povezanih kognitivnih in praktičnih spretnosti, znanja, motivacije in čustev.

Udeleženci projekta so bili učenci 5. razreda matične in podružnične šole, učiteljici 5. razreda matične in podružnične šole ter računalnikar (organizator informacijskih dejavnosti). Cilji projekta so bili preko različnih dejavnosti IKT spodbuditi učence k medsebojnemu povezovanju, komunikaciji in spoznavanju v spletni učilnici ter jih seznaniti z uporabo IKT, računalniških programov, e-pošte in spletne učilnice. Zato so dobili naloge, v katerih so iskali informacije na spletnem omrežju, izdelovali izdelke v računalniških programih PPT, Slikarju, Tux paint, izmenjevali e-naslove, si dopisovali in urejali skupne zadeve razredne skupnosti. Predvidevala sem, da bo motivacija učencev velika, da bo večina učencev sodelovala v vseh dejavnostih, da imajo vsi učenci možen dostop do računalnika doma in poznajo osnove rokovanja z računalnikom, da bodo učenci potrebovali pomoč pri delu v spletni učilnici in da je veliko možnosti motivacije učencev z IKT za delo med poukom.

Skupni naravoslovni dan

Prvi korak k spoznavanju in povezovanju je bil skupni naravoslovni dan. Učenci in učiteljice obeh razredov smo si ogledali znamenitosti Novega mesta in Arheološko zbirko v Dolenjskem muzeju. Oglede smo popestrili z navodili za izvedbo naravoslovnega dne in nalogami na učnih listih. Že med ogledi so učenci sodelovali med seboj, si pomagali pri zapisih in izmenjevali mnenja. Njihovo domače delo je bilo urediti mapo naravoslovnega dne po navodilih, med drugim tudi iskanje informacij po spletu.

Oblikovanje PPT predstavitev

Z učenci smo pripravili predstavitev, v kateri smo predstavili matično šolo in naš razred. Seznanila sem jih s postopkom izdelave elektronskih prosojnic. Preko e-pošte sva si razredničarki izmenjali PPT

predstavitvi in učencem predstavili predstavitev sodelovalnega razreda. Kasneje sva predstavitvi naložili na spletno učilnico. Učenci obeh razredov so navdušeno komentirali predstavitvi. Po ogledu PPT so si učenci med seboj izmenjali e-naslove in med njimi je stekla povezava preko elektronske pošte. To dejavnost sva načrtovali, ker so učenci večji dela z računalnikom in elektronsko pošto. Ta način motivacije za izdelavo domače naloge je pomenil učencem izziv in novost.

Skupni predmet v spletni učilnici OŠ Stopiče

Učenci do sedaj še niso uporabljali spletne učilnice, niso imeli ne uporabniškega imena ne gesla. S pomočjo računalnikarja na šoli, smo oblikovali predmet spletne učilnice *Razredna skupnost 5*, v katerega imajo vstop učenci obeh razredov z veljavnim uporabniškim imenom in geslom. Učence sem poučila o prijavi v spletno učilnico in njeni uporabi. Učiteljice sva tedensko vnašali navodila za delo in dejavnosti učencev, dodajali vire (besedila, povezave, datoteke) in ustvarjali teme za forume in klepet ter se vključevali v razprave. Učenci so pošiljali predstavitve, nalagali naloge in sodelovali v forumu ter v klepetalnici. Pripravili so samostojne PPT predstavitve ter sodelovali v forumih na različne predlagane teme. Največ težav so imeli pri samostojni prijavi v spletno učilnico, zato smo dodatno izkoristili eno šolsko uro, da so ob pomoči in vodenju individualno vstopali v spletno učilnico. Po krajšem času (14 dni) so vsi učenci našega razreda obiskali spletno učilnico 5. razreda in aktivno sodelovali pri tedenskih nalogah.

Računalniška programa Tux paint in Slikar

V sklopu ur likovne vzgoje smo v računalniški učilnici s programom Tux paint izdelali noveletne voščilnice in si jih nato izmenjali s petošolci podružnične šole (računalniška grafika). Učence sem najprej seznanila s programom, njegovimi oblikami in možnostmi. Samostojno so oblikovali naslovno stran voščilnice z besedilom. Na forumu in v spletni učilnici

so si izmenjali mnenja o izdelavi voščilnic in si ogledali PPT predstaviti izdelave voščilnic. Učence sem spodbudila tudi k sodelovanju na mednarodnem grafičnem likovnem tekmovanju. Tema tekmovanja so bile pravlјice, oziroma pravlјični junaki naše regije ali pokrajine. Učencem sem predstavila literarno predlogo, po katerih so ustvarjali z računalniškim programom Slikar. Slikali so pravlјične junake Trdinovih Bajk in povesti o Gorjancih (vile, škrti, velikani). O izdelkih so izmenjavali mnenja v klepetalnici in forumu spletne učilnice, napisali in objavili pa so tudi svojo pravlјico o pravlјičnih junakih z Gorjancev.

Snemanje z video kamero

Učenci obeh razredov so na zadnji šolski dan pred novim letom samostojno pripravili in sodelovali v novoletni prireditvi. Pripravili so razredno prireditev in sodelovali s točko na šolski prireditvi. Da bi učenci obeh razredov lahko videli obe prireditvi, smo z video kamero posneli dogajanje na prireditvah, oblikovali kratek film in ga objavili na www.youtube.com, kjer so si ga učenci lahko ogledali. V klepetalnici in na forumu v spletni učilnici so si izmenjali mnenja o izvedbi.

Naloga v skupnem predmetu

V okviru pouka družbe so samostojno izdelali in nalogo Moja pot v šolo. Naložili so jo v skupni predmet Razredna skupnost 5, izdelke pa sem opisno in številčno ocenila. Naloga je bila zahtevna, saj je vsebovala skico in opis poti. Izdelki so bili različni in zanimivi, nekaterim sem svetovala tudi izboljšave. Dva učenca naloge nista izdelala za spletno učilnico, predstavila sta jo preko klasičnih plakatov.

Evalvacija dela z IKT in dejavnosti v spletni učilnici

Na podlagi ankete, ki sva jo s kolegico izvedli med učenci obeh razredov sva pridobili povratne informacije o uspešnosti oblike medrazrednega sodelovanja učencev preko IKT. V anketi je sodelovalo 20 učencev 5. razredov matične in podružnične šole. Večini je pomembno, da se bolje spoznajo in si tako olajšajo vstop v višji razred, ko se združijo z učenci podružnične oziroma

matične šole. Nekaj posameznikov meni, da je pomembno spoznati drugačne načine učenja in pridobivanje novih znanj. Večina učencev se je pri delu v spletni učilnici in pri uporabi elektronske pošte naučila nekaj novega. Kar sedemnajst učencev od dvajsetih se je vključila v skoraj vse dejavnosti, ki smo jih izvedli. Največ težav so imeli pri nalogi Opis poti, ko so morali v spletno učilnico sami vstaviti nalogo. Polovica učencev pri izvedbi dejavnosti ni imela težav, pri delu so bili večinoma samostojni. S predstavljenim načinom medrazrednega sodelovanja so učenci zadovoljni in v glavnem želijo uporabljati povezavo v spletni učilnici Razredna skupnost 5 do konca šolskega leta.

Zaključek

Timsko načrtovanje dela učiteljic je spodbudilo sodelovanje med učenci obeh razredov. Način spoznavanja učencev obeh razredov z aktivnostmi, ki sva jih skrbno načrtovali, je pripomogel k lažjemu in zanimivejšemu učenju. Učenci so osvojili postopke dela v spletni učilnici in preko e-pošte. Komunikacija preko IKT je pripomogla pri spoznavanju in povezovanju vrstnikov, bodočih sošolcev. Učenci so bili veseli odzivov sošolcev. S postopnim uvažanjem dela v spletni učilnici so učenci pridobili in razširili ter nadgradili znanja s tega področja. Oblike in metode dela so učence zblížale in spodbujale k sodelovanju ter vključevanju v aktivnosti. Z načrtovanimi dejavnostmi bomo nadaljevali

spoznavanje in povezovanje učencev, ki bodo v prihodnjem šolskem letu sošolci. Z zapisanimi in izvedenimi dejavnostmi potrjujem misel Adama (2009: 9), da IKT ni modni trend, ki bi prevzel nadzor nad izobraževalno dejavnostjo, ampak nam bistveno olajša delo.

Literatura

- ADAM, Andrej. 2009. Pedagoške dileme pred petdesetimi leti in danes. V: Vzgoja in izobraževanje, 40(1), 4-9.
- BREČKO, B., Vehovar, V. 2008. Informacijsko-komunikacijska tehnologija pri učenju in poučevanju v slovenskih šolah, Ljubljana: Pedagoški inštitut.
- POLAK, Alenka. 2007. Timsko delo : psihološke razsežnosti timskega dela v vzgoji in izobraževanju, Ljubljana: Modrijan, 151.
- SVETLIK, Ivan. 2006. O kompetencah. V: Vzgoja in izobraževanje, 37, (1), 4-11 www.ucilnica.osstopice.si (3. 11. 2011)

